

Sygn. akt V Pa 77/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jacek Wilga (spr.)

Sędziowie SSO Krzysztof Głowczyński, SSO Andrzej Marek

Protokolant star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2016 r. **w Legnicy**

na rozprawie

sprawy z powództwa J. D.

przeciwko (...)ż Spółka Akcyjna Oddział (...) w L.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydziału Pracy

z dnia 17 maja 2016 r.

sygn. akt IV P 387/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga SSO Krzysztof Głowczyński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w Lubinie oddalił powództwo J. D. skierowane przeciwko pozwanemu pracodawcy (...) S.A.(...) w L. o przywrócenie do pracy i obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony przeciwnej w kwocie 60 zł.

Przedmiotem oceny Sądu Rejonowego był zarzut powoda nierespektowania ochrony trwałości stosunku pracy pracownika w wieku przedemerytalnym oraz zasadność dokonanej powodowi wypowiedzenia umowy o pracę, w którym pozwany pracodawca jako przyczyny wskazał: nieprzestrzeganie przepisów Kodeksu Pracy oraz Regulaminu Pracy (...) S.A. –Oddział (...)

i nie wypełnianie podstawowych obowiązków pracowniczych poprzez:

1. niewykonywanie oraz niestaranne i nieterminowe wykonywanie poleceń przełożonych,

2. nierzetelne wykonywanie pracy i nieefektywne wykorzystywanie czasu pracy,
3. nieprzestrzeganie ustalonego w Oddziale porządku i dyscypliny pracy,
4. nieprzestrzeganie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego, oraz
5. utrata zaufania do pracownika uniemożliwiająca dalsze jego zatrudnienie w O/Z (...).

Uszczegóławiając ww. zarzuty pozwany pracodawca zarzucił w ramach pkt 1:

- niewykonywanie poleceń Głównego Inżyniera BHP oraz Pełnomocnika Dyrektora ds. Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy – weryfikacji przeprowadzanych szkoleń wtorkowych oraz przekazania załodze Rejonu(...)kopalni informacji nt. planowanego przeprowadzenia audytu zewnętrznego przez Jednostkę Certyfikującą (...) (...) / (...),
- nieterminowe wykonanie polecenia Głównego Inżyniera BHP –przekazania swoich obowiązków inspektorowi bhp w zakresie dokumentacji dotyczącej przeszkoleń firm zewnętrznych,
- nieterminowe wykonanie polecenia Głównego Inżyniera BHP naprawy szaf uszkodzonych podczas samowolnego przestawiania mebli w zajmowanym pomieszczeniu biurowym,
- nieprzestrzeganie, wprowadzonych przez Głównego Inżyniera BHP w Dziale(...), zasad wyjść z biura w godzinach pracy,
- nierealizowanie polecenia o obowiązku przedstawiania do parafowania przez Głównego Inżyniera BHP bądź jego zastępcy korespondencji wychodzącej,
- bezpodstawne „przekierowanie" polecenia wykonania czynności (napisanie pisma do zewnętrznych podmiotów wykonujących roboty w ruchu zakładu górniczego w sprawie błędów firm w zgłoszeniach oraz oświadczeniach pracodawców) na innego pracownika w D. BHP,
- lekceważący stosunek do zastępcy Głównego Inżyniera BHP –w kwestii polecenia dot. terminowego zweryfikowania programów szkoleń wstępnych bhp, przygotowywanych dla Przedsiębiorcy ((...) S.A.);

w ramach pkt 2 zarzucił:

- sporządzenie nieprawdziwego raportu z rzekomo przeprowadzonego audytu na dole kopalni w dniu 04.07.2013 r.,
- odmawianie wykonania czynności (udzielenia informacji bądź wyjaśnienia problemu) objętych jego zakresem czynności: kontrola (...)informacje dotyczące programów szkoleń stanowiskowych w ramach szkoleń bhp, nieprzesłanie do (...) S.A. prac magisterskich i licencjackich napisanych przez studentów korzystających z materiałów udostępnionych przez (...) (...),
- niewłaściwie przygotowany projekt instrukcji bhp poruszania się pieszego w wyrobiskach pod ziemią: m.in. niezgodnie z procedurą pisania instrukcji oraz nieuprawnione skopiowanie fragmentu innej instrukcji obowiązującej w (...) (...),
- uchylanie się obowiązku związanego z przeprowadzeniem szkoleń pracowników nowoprzyjętych i bezpodstawne kierowanie ich na szkolenia prowadzone przez inne osoby w ramach szkoleń okresowych odbywających się w tym samym dniu w zakładzie,
- niesporządzenie listy uczniów rozpoczynających praktykę w dniu 05.03.2012 r. w celu przekazania jej do firmy kontrolującej ruch osobowy na terenie (...) (...), co utrudniło wejście w/w osób na teren zakładu,

- niewłaściwie przeprowadzony audyt w Oddziale C-1b i E-3;

w ramach pkt 3 zarzucił:

- samowolne i nieuzasadnione opuszczanie: pomieszczeń biurowych BHP stanowiących zasadniczo miejsce wykonywania pracy oraz terenu zakładu pracy,
- nieuprawnione wejścia do pomieszczeń biurowych innych komórek organizacyjnych i przeglądanie znajdującej się tam dokumentacji,
- niewłaściwe przekazywanie spraw osobie zastępującej podczas nieobecności,
- niezgodne z prawdą wpisanie w Książce (...) godziny wyjazdu z dołu kopalni w dniu 04.07.2013 r.;

w ramach pkt 4 zarzucił:

- zastraszanie oraz utrudnianie wypełniania obowiązków służbowych przez pracowników (...) Sp. z o.o.,
- nakłanianie osób na stanowiskach kierowniczych do utrudniania pracy innemu pracownikowi,
- domaganie się od przedstawicieli firm zewnętrznych oraz rodziców uczniów na praktykach alkoholu oraz pieniędzy,
- niewłaściwe zachowanie względem pracowników firm zewnętrznych sprowadzające się do bezpodstawnego utrudniania im wzięcia udziału w niezbędnych szkoleniach,
- niewłaściwe zachowania względem współpracowników z (...) Zarządzania (...) (obecnie Centrali) (...) S.A.,
- nakłanianie członków związku zawodowego ((...) Dozór) do nieprzyznania innemu pracownikowi pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- wielokrotne rozpowszechnianie w obecności innych osób nieprawdziwej informacji nt. członkostwa (...) w organizacji (...)

Wszystkie opisane wyżej zarzuty wobec powoda doprowadziły pracodawcę do utraty zaufania do osoby powoda, uniemożliwiającej jego dalsze zatrudnianie.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zarzut powoda naruszenia przez pozwanego pracodawcę art. 39 k.p., Sąd I instancji doszedł do przekonania, że dokonane powodowi wypowiedzenie nie naruszało przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę, a nadto nie było nieuzasadnione.

W ocenie tego Sądu, przede wszystkim nie został naruszony art. 39 k.p., albowiem powód nie podlegał ochronie przedemerytalnej opisanej w art. 39 kp. Ochrona ta bowiem ma zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy pracownikowi brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego. Wiek emerytalny dla powoda wykonującego pracę górniczą –zgodnie z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych– wynosił 55 lat. W dacie wypowiedzenia powód osiągnął wiek emerytalny 55 lat. I z tego już chociażby względu – zdaniem Sądu I instancji– powód nie podlegał ochronie wynikającej z art. 39 k.p. Okoliczność zaś, że nie spełniał dodatkowo warunku posiadania wymaganego okresu zatrudnienia dla uzyskania uprawnień emerytalnych górniczych, tj. 25 lat pracy górniczej, pomimo osiągnięcia wieku przedemerytalnego, również stanowi o braku podstaw do stosowania art. 39 k.p. Oceniając zasadność wypowiedzenia, Sąd Rejonowy –opierając się na dowodach z dokumentów m.in. w postaci notatek służbowych i pism, kierowanych do dyrekcji strony pozwanej, projektów instrukcji książki wyjść, pism kierowanych

do podmiotów zewnętrznych, raportów z audytów, raportów z lampowni oraz na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków– uznał, że przyczyny wskazane powodowi w wypowiedzeniu umowy o pracę były i konkretne

i prawdziwe.

Wyrok powyższy apelacją zaskarżył powód, który zarzucił:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, a to art. 39 k.p., polegającego na nieuwzględnieniu przez Sąd, iż powód był w okresie ochronnym, tj. 4-letnim okresie ochronnym przed osiągnięciem wieku emerytalnego,
2. mający wpływ na treść wyroku błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż przyczyną zwolnienia powoda były jego niewłaściwe wykonywania obowiązków i niewłaściwy stosunek do pracodawcy, gdy tymczasem przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę była osobista niechęć bezpośredniego przełożonego powoda W. S. do powoda.

Stawiając powyższe zarzuty, powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przywrócenie go do pracy i przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja była niezasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy oraz wydał niewadliwe orzeczenie co do istoty sprawy, a apelacja nie dostarczyła żadnych argumentów, które by to rozstrzygnięcie podważyły.

Głównym zarzutem apelacji było naruszenie przez Sąd I instancji przepisu art. 39 k.p., gwarantującego pracownikowi znajdującemu się w tzw. „wieku przedemerytalnym” ochronę przed wypowiedzeniem stosunku pracy. Zgodnie z treścią tego przepisu –pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku. Ochrona przewidziana ww. przepisem powiązana jest zatem z osiągnięciem przez pracownika „wieku emerytalnego” i przysługuje ona, gdy pracownikowi do osiągnięcia tego wieku brakuje nie więcej niż 4 lata. „Wiek emerytalny” w rozumieniu cyt. przepisu to zaś zarówno powszechny wiek emerytalny, jak i wiek uprawniający do przejścia na emeryturę w tzw. obniżonym wieku emerytalnym. Kategorią pracowników, którym ustawa przyznaje prawo do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym są m.in. górnicy, dla których wiekiem uprawniającym do uzyskania prawa od emerytury górniczej jest wiek 55 lat (art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

W rozpoznawanej sprawie nie było wątpliwości co do tego, że powód w chwili otrzymania wypowiedzenia, tj. w dniu (...), miał ukończone 55 lat –ukończył je w dniu (...) Zresztą w związku z tym faktem złożył do ZUS wniosek o emeryturę górniczą. Świadczenie to jednak nie zostało mu przyznane z uwagi na niespełnienie przesłanki posiadania wymaganego przepisami stażu 25 lat pracy górniczej. W takich okolicznościach sprawy –zdaniem tut. Sądu– Sąd Rejonowy prawidłowo zinterpretował przepis art. 39 k.p. i uznał, że powód w chwili wypowiedzenia mu umowy o pracę nie znajdował się w okresie ochronnym, tj. w okresie nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, w tym wypadku obniżonego wieku emerytalnego. Powód bowiem obniżony wiek emerytalny osiągnął w dniu (...), a wypowiedzenie otrzymał po tej dacie.

Dodatkowo wskazać należy, że powód nie znajdował się również w okresie ochronnym przed osiągnięciem wieku emerytalnego uprawniającego go do tzw. emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z pracą w szczególnych warunkach. Judykatura Sądu Najwyższego przyznaje bowiem ochronę wyrażoną w art. 39 k.p. również

pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (por. wyrok SN z dnia 5 maja 2011 r., II PK 282/10, LEX nr 949028), wskazując, że niższy od powszechnego wiek emerytalny pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest dla nich normalnym ustawowym wiekiem emerytalnym. Biorąc powyższe pod uwagę oraz przepisy art. 184 w zw. z art. 32 ww. ustawy emerytalnej, które mogłyby mieć zastosowanie w stosunku do powoda jako urodzonego po 31 grudnia 1948 r., Sąd Okręgowy uznał, że powodowi również i w tym przypadku nie należy się ochrona przewidziana w art. 39 k.p. Obniżony wiek emerytalny wynikający z cyt. wyżej przepisów wynosi bowiem 60 lat, a powód w dniu (...) miał ukończone 55 lat. A zatem, znajdował się w okresie znacznie przekraczającym 4 lata do osiągnięcia ww. obniżonego wieku emerytalnego.

Dlatego też, mając powyższe na uwadze Sąd II instancji uznał, że w niniejszej sprawie nie doszło do obrazy art. 39 k.p. Zresztą argumentów na poparcie tego zarzutu nie przedstawił również sam apelujący, który w uzasadnieniu ww. zarzutu ograniczył się jedynie do jednozdaniowego lakonicznego stwierdzenia, iż nie zgadza się z interpretacją przepisu art. 39 k.p. przyjętą przez Sąd Rejonowy. Twierdził zaś, że podlegał ochronie przedemerytalnej i nie mógł być zwolniony, nie poparł żadną argumentacją.

Podobnie, apelacja nie dostarczyła żadnych podstaw do uznania zasadności drugiego zarzutu, tj. błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd I instancji – w przeciwieństwie do apelującego – w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia dokładnie wskazał, na jakich dowodach się oparł konstruując stan faktyczny sprawy, i wyjaśnił, dlaczego dowodom tym dał wiarę. Ustalonego w sprawie stanu faktycznego ani dokonanej oceny dowodów powód w żadnej mierze nie zdołał podważyć. Jego apelacja charakteryzuje się dużym stopniem ogólności i - poza wyrażeniem samego ogólnego niezadowolenia powoda z treści wyroku- nie stawia temu wyrokowi żadnych konkretnych zarzutów. Zasadnymi argumentami przeciwko postępowaniu Sądu I instancji nie mogą przy tym być zawarte w apelacji ogólne stwierdzenia powoda, że „wszystkie argumenty powołane przez stronę pozwaną mijają się z prawdą”, albo że „zdaniem powoda, zeznania świadków powołanych przez stronę pozwaną nie potwierdzają twierdzeń podniesionych w odpowiedzi na pozew przez stronę pozwaną” czy też że „szczegółowa analiza zeznań świadków wskazuje, że wysoce wątpliwe są przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę powodowi”. Powyższe ogólne stwierdzenia skarżącego, bez wskazania konkretnych zarzutów na poparcie dokonania przez Sąd I instancji błędnych czy sprzecznych ustaleń faktycznych, w zasadzie uniemożliwiają kontrolę ich trafności.

Art. 233 § 1 k.p.c. uprawnia Sąd do oceny dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zabranego w sprawie materiału dowodowego. Bogate orzecznictwo zgromadzone na gruncie powołanego przepisu wskazuje na warunki, jakie muszą być spełnione, aby dokonana przez Sąd ocenę podważyć. Z dużym uproszczeniem należy przyjąć, że sprowadzają się one do naruszenia przez Sąd zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia życiowego. W orzecznictwie przyjęto, że prawidłowe postawienie tego zarzutu wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad lub przepisów, które naruszył sąd przy ocenie poszczególnych, określonych dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 kwietnia 2004 r., V CK 398/03, Lex nr 174215 i z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, Lex nr 174185). Tylko to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów.

W rozpoznawanej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Nie przekroczył przy tym granic swobodnej oceny dowodów zakreślonej w art. 233 §1 kpc. Zeznania przesłuchanych świadków oraz przedstawione dowody z dokumentów potwierdziły zasadność zdecydowanej większości postawionych powodowi w wypowiedzeniu zarzutów. Ilość i waga tych zarzutów uzasadniała zakończenie z powodem stosunku pracy w drodze wypowiedzenia. Fakt zaś, że niektórzy świadkowie pracują u strony pozwanej, albo że niektórzy z nich nie pamiętali wszystkich okoliczności zarzucanych powodowi, nie jest wystarczającym powodem, by świadkom tym nie dać wiary, w szczególności że sama apelacja nie zawiera żadnych konkretnych zarzutów dotyczących tych dowodów uniemożliwiających tym samym ich weryfikację.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy apelację powoda -jako niezawierającą uzasadnionych podstaw- oddalił, w myśl art. 385 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 i w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga SSO Krzysztof Głowczyński